

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ars Semper Gaudendi

Demonstrata Ex Sola Consideratione Divinae Providentiae Et Per
Adventuales Conciones

Laetitiae Perfectae Artificium In Conscientiae Recta Efformatione
inuentum, & per Adventuales Conciones expositum ac demonstratum

Sarasa, Alfonsus Antonius de

Antverpiae, 1667

Regula II. Quomodo scrupulosus de actionibus praeteritis judicare debeat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11367

niti deberent, vt magnis, solidis, frequentibusque Contritionis, multum
verò acti-
bua Contritio-
nis, A-
moris Diuini
etc. Amoris Diuini, detestationis sui, deprecationis, submissionis, denique Spei & Fiduciæ actibus, tempus quod Confessioni præmittitur, sanctè religioseque impenderetur; nunc ita vsuuenit, vt nescio quibus præstigijs inducti homines, etiam sancti, totum ferè tempus voluendis & reuoluendis peccatis, sine vilo fructu aut merito, & interim vix temporis momentum vnicum, præstantissimis illis actibus tribuant. Sic dum ad Sacerdotis genua accedendum est, leuiter percusso pectore, totum sese putant verè pœnitentis explese officium: interim quod erat planè præcipuum, actum est perfunctorie. Stilum itaque mutet si quis sic legerit: spatium temporis, quod vanæ discussioni & euagationibus factæ datum est hactenus, ei detrahat; contritionique eliciendæ, peccatis detestandis, misericordiæ Diuinæ exorandæ tribuat impofterum; & sic ordinata erunt omnia; & proportione debitâ, commodè expensa.

R E G V L A II.

Quomodo scrupulosus de actionibus præteritis iudicare debeat.

50. DE his quidem nihil singulare dicendum superest præter ea, quæ Scrupulosus
non potest
mortale iu-
dicare nisi
de quo cer-
tus est: sic
vt id inra-
re audeat
esse com-
missum. Tractatu 8. diximus. Tamen vt ab his ad alios gradum faciam, & quia materiæ similitudo id requirit, dico, constantissimam & vnanimem Theologorum esse sententiam (& quia omnium est, neminem cito) scrupulosum hominem (talem autem reputare se debet, quisquis à Confessario talis iudicatur) non posse de actione suâ statuere quòd sit mortalis, nisi quam iudicat sine vilo examine, sine vllâ præuiâ consultatione, indubitanter & certò, mortali crimine innodatam, quòd sanè de adulterio à se commissio facile quis iudicauerit. Quod quidem alio modo explicant Theologi; dum omnes asserunt, tam manifestè eis de crimine debere constare, vt iurejurando, si necessitas id exigèret, scelus commissum pro iudicio & foro publico possint audeantque affirmare, saltem coram Deo eiusue Vicario Sacerdote. Hoc verò si non audeant, iudicium quòd de se ferunt, esse nullum: vnde manifestum est, quotiescumque ipsis dubitatio inciderit,

seu de actione quæ peccato est obnoxia à se commissâ, seu de peccato cognito & admissio cum de actione ipsâ constat, semper, inquam, quoties iudicium ratum non est & fixum, statuere posse, imò & debere, neuiquam à se peccatum: & si dubitatio occurrerit, blasphemis, impudicisque cogitationibus aut motibus, consensus datufnè sit an denegatus, denegatum esse decernat, decretumque mordicus teneat, neque vllis sese mentis agitationibus patiatur à sententiâ latâ dimoueri. Rationem illicò nouam dictis dabimus, quâ veteres confirmemus. Infra. n. 53.

R E G V L A III.

Quomodo etiam non scrupulosus, ex opinione probabili, de actionis præteritæ bonitate aut malitiâ debeat iudicare.

Pro se sententiam benignam ferat.

Non sunt confundenda, in hac materia, probabile & dubiū.

PRodijt nuper Disquisitio Theologica, an peccata mortalia dubia sint in Confessione Sacramentali explicanda; auctor est Franciscus Faruacques. De quæstione propositâ agemus Tractatu 15. Sed quod nunc ad rem meam facit; est quòd non putet scrupulosè hîc distinguendum dubium à probabili; quomodo nonnulli, inquit, dubium non vocant, nisi cum intellectus heret, & omnis omnino assensus suspenditur: idque allatis aliquot juris textibus, planum facere frustra nititur. Ego verò non scrupulosè sed verè & Theologicè, non cum nonnullis quasi pauci sint, sed cum plerisque auctoribus; nec rursus cum nonnullis, quasi exiguæ auctoritatis sint, sed cum grauissimis Theologis, censeo maximum esse discrimen, dubium inter & probabile; neque hæc confundi ab alijs seu nonnullis, nisi vt tenebræ offundantur sententijs celeberrimis, easque trahant in inuidiam, dum quidquid dicendum est de dubio, id ipsi etiam probabili opinioni volunt impingere. Verùm id jam discussimus, cum de probabili actum est sententiâ. Differentia autem positâ, & ritè intellectâ quam inter opinionem probabilem Tract. 4. §. 2. & dubium Tract. 6. §. 1. posuimus.

Dico,